

ВИЩА ШКОЛА

УДК 378.126:004.77

TOP 10 UKRAINIAN ONLINE PLATFORMS FOR THE DEVELOPMENT OF DIGITAL COMPETENCE OF A MODERN TEACHER OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION

ТОП-10 УКРАЇНСЬКИХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Наталія Гончарова

здобувач 2 курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої програми «Освітні, педагогічні науки»
E-mail: nvg2355dd@gmail.com
ORCID 0000-0001-8568-5149
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Natalia Honcharova

getter of the 2st year of the third (educational and scientific) level of higher education of the educational program “Educational and Pedagogical Sciences”
E-mail: nvg2355dd@gmail.com
ORCID 0000-0001-8568-5149
SHEI “Donbas State Pedagogical University”, Ukraine

ABSTRACT

The article analyses aspects of the problem of developing the digital competence of higher education teachers. It is noted that online platforms for the development of digital competence meet the needs of Ukrainian lecturers to improve their skills in using digital tools in the educational process. It is noted that the relevant skills will allow higher education teachers to use digital tools more effectively to ensure more interactive and meaningful learning for students. An analysis of recent research on the development of lecturers' digital competence is presented. The main advantages of online educational platforms as important resources for training and development of lecturers' skills required in the digital world are identified. The advantages of each of the seven Ukrainian online platforms that provide opportunities for the development of digital competence are described in detail, namely: Diia. Digital Education (the portal allows to check the level of digital literacy and obtain appropriate documentary evidence), Prometheus (mobile application is convenient for learning, lectures and assignments are constantly available), EduHub (SCORM courses – an innovative learning format), OUM online (Open University of Maidan, course “School of a Conscious Citizen”), EdEra (an educational blog that publishes weekly information on educational trends and events), WiseCow (all sections have a course “100 Years in 100 Minutes”, where a 10-minute video is allocated for each decade), Impactorium (broadcasting conferences and forums). The article also describes three digital resources that are not educational in their content, but their potential can be used to develop higher education teachers' digital competence: Instagram and Facebook (communities and groups for communication and exchange of experience, video tutorials and infographics, joint projects and collaboration, distribution of resources and useful links), gadget (installed mobile applications and

software for learning), online classes with students (use of new technologies and online tools). It is concluded that online platforms are becoming effective tools for developing the digital competence of lecturers, which in turn will help improve the overall quality of education and training of future specialists. Prospects for further research on this issue are outlined.

Key words: *lecturer, digital competence, online platform, digital tools, social network, gadget, learning, education.*

Актуальність теми. Світові тенденції вказують на необхідність адаптації університетської освіти до вимог сучасності, включаючи цифрові технології, що вимагає наявності належних цифрових компетенцій у викладачів закладів вищої освіти. Україна не є винятком, оскільки університети поступово впроваджують технології електронного навчання та інші цифрові інструменти в освітній процес.

Онлайн-платформи для розвитку цифрової компетентності відповідають потребам українських викладачів у вдосконаленні власних навичок з використання цифрових інструментів в освітньому процесі. Ці платформи пропонують широкий спектр навчальних матеріалів, що охоплюють від основних понять електронного навчання до більш складних технічних аспектів інформаційних технологій. Враховуючи варіативність потреб викладачів, платформи пропонують інтерактивні курси, вебінари, віртуальні тренажери та інші засоби для покращення цифрової грамотності.

Розглядаючи ринок освітніх технологій в Україні, необхідно відзначити, що доступність цих платформ є вагомим фактором у розвитку цифрової компетентності для багатьох викладачів, оскільки вони можуть вибрати оптимальний курс чи матеріали відповідно до своїх особистих потреб. Навчання на цих платформах також може сприяти підвищенню якості освіти, оскільки відповідні навички дозволять викладачам ефективніше використовувати цифрові інструменти для забезпечення більш інтерактивного та змістовного навчання здобувачів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Поняття цифрової компетентності досліджувало багато українських (В. Биков, Л. Гаврілова, К. Гринчишина, Н. Гущина, Л. Карташова, В. Кохан, М. Лещенко, Н. Морзе, К. Осадча, Л. Петухова, С. Прохорова, О. Рассказова, С. Сисоєва, Г. Солдатова, Т. Сорочан, О. Спірін, Я. Топольник, О. Трифонова та ін.) та зарубіжних (Х. Беккер, Й. Грудзієскі, Л. Іломякі, М. Канкаанранта, Дж. Крумсвік, Дж. Левенталь, Дж. Маккуейд, А. Мартін, К. Мередіт, Е. Полат, Ц. Скотт, А. Феррарі, Ф. Четвінд та ін.) науковців.

Сучасні дослідники І. Бехта та Т. Ковалевська визначають шість основних сфер цифрової компетенції, що зосереджені на різних аспектах професійної діяльності освітян: професійну залученість, цифрові ресурси; організацію навчання; оцінювання; розширення освітніх можливостей; формування цифрової компетенції здобувачів освіти (Бехта, Ковалевська, 2022).

Вчена О. Мирошніченко зазначає, що зростаючі вимоги до професійної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти вимагають швидкої адаптації до умов інформаційного середовища, впевненості в різноманітних практичних ситуаціях застосування в освітньому процесі цифрових засобів навчання та цифрових систем. Дослідницею запропонована така структура

цифрової компетентності: інформаційно-пошукова компетентність (динамічна комбінація знань, умінь, навичок викладача закладу вищої освіти, що забезпечує йому у професійній діяльності здатність до пошуку, розуміння, обробки, організації та архівування цифрової інформації, її критичного осмислення та створення навчальних матеріалів із використанням цифрового ресурсу); онлайн-комунікативна компетентність (динамічна комбінація знань, умінь, навичок викладача закладу вищої освіти, що забезпечує йому у професійній діяльності здатність до онлайн-комунікації з колегами та здобувачами в різних формах, розширюючи можливості здобувачів та сприяючи формуванню їхньої цифрової компетентності); безпеко-технічна компетентність (динамічна комбінація знань, умінь, навичок викладача закладу вищої освіти, що забезпечує йому здатність до безпечного використання комп'ютера, програмного забезпечення, навчальних комп'ютерних програм у професійній діяльності) (Мирошніченко, 2020).

Колектив науковців кафедри освітніх та інформаційних технологій Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти в рамках дослідження наукової теми «Компетентнісний підхід до електронного навчання у системі післядипломної педагогічної освіти» виявив сучасні парадигми розвитку інформаційно-цифрової компетентності педагога, визначив модель, з'ясував фактори та особливості розвитку інформаційно-цифрової компетентності фахівців в умовах післядипломної педагогічної освіти. Зокрема, були розглянуті наступні питання: застосування інформаційних технологій у формуванні інформаційно-цифрової компетентності педагога, розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагога в умовах дистанційного навчання, використання сучасних інтернет-ресурсів для вдосконалення інформаційно-цифрової компетентності педагогічних працівників (Петрова, 2021).

Вченою А. Самко визначено умови набуття педагогами цифрової компетентності в системі післядипломної педагогічної освіти, серед яких: цифровізація освіти, наявність нормативно-правових документів щодо стандартів і вимог до цифрової компетентності педагога, необхідність розроблення та впровадження критеріїв її розвитку, готовність післядипломної освіти забезпечити формування цифрової компетентності педагогів (Самко, 2021).

Дослідниця Я. Юрків розглядає питання інформаційно-цифрової компетентності викладача під час дистанційної системи навчання, як можливість досягнути значних результатів в умовах освіти online. Нею було проаналізовано сучасні системи віддаленого доступу до освіти (Юрків, 2022).

Отже, на сучасному етапі розвитку освіти накопичено значну кількість ґрунтовних наукових досліджень щодо вивчення проблеми розвитку цифрової компетентності викладачів закладів вищої освіти, проте недостатньо наукових наробок щодо аналізу ефективного використання ресурсів освітніх онлайн-платформ.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Систематизація українських освітніх онлайн-платформ та обґрунтування доцільності їх використання для розвитку цифрової компетентності сучасного викладача закладу вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Епоха діджиталізації надала можливість

отримувати нові знання, не виходячи з дому чи офісу. Варто лише ввести у пошуковик словосполучення «безкоштовні курси», обрати бажаний напрямок, прослухати лекції та пройти тестування. Декілька годин – і сертифікат про завершення навчання завантажується на ваш гаджет. Цифрова компетентність має широкий спектр застосування та є необхідною в різних сферах життя та діяльності людини, де відбувається взаємодія з цифровими технологіями.

Освітні онлайн-платформи є важливим ресурсом для навчання та розвитку навичок, необхідних у цифровому світі. Перевагами таких платформ є наступні:

1. Гнучкість навчання: Онлайн-платформи дозволяють навчатися у зручний для вас час та у власному темпі. Ви можете переглядати матеріали і завдання з будь-якого місця, де є Інтернет. Це дає можливість здобувати знання без обмежень вашого місцезнаходження та графіка.

2. Широкий вибір курсів: Онлайн-платформи пропонують велику кількість курсів за різними напрямками розвитку цифрової компетентності. Ви можете обрати ті, що відповідають вашим потребам та цілям. Це можуть бути курси з програмування, аналізу даних, штучного інтелекту, кібербезпеки та багато інших.

3. Інтерактивність та практичні завдання: Багато онлайн-платформ пропонують інтерактивне навчання, включаючи відеоуроки, вправи, квести та проєктні завдання. Це допомагає засвоїти теоретичні знання та застосувати їх на практиці.

4. Оцінювання та сертифікація: Деякі платформи надають можливість проходити оцінювання та отримувати сертифікати після успішного завершення курсу. Це може бути корисним для підтвердження вашої компетентності перед роботодавцями або вдосконалення вашого резюме.

5. Спільнота та співпраця: Багато платформ мають активні спільноти, де ви можете обмінюватися досвідом, задавати питання та співпрацювати з іншими учасниками.

Кожна з платформ пропонує власні унікальні можливості та курси для підвищення рівня цифрової компетентності, тому рекомендується детально ознайомитися з кожною з них та відібрати ту, що найбільше відповідає вашим запитам.

Розглянемо сім українських онлайн-платформ, що задовольняють потреби найвибагливіших поціновувачів якісної освіти не гірше за європейські (Яковенко, 2022).

1. Дія. Цифрова освіта (<https://osvita.diiia.gov.ua/>) – платформа з цифрової грамотності, створена Міністерством цифрової трансформації України. Кожного місяця випускає нові освітні серіали, у яких можна знайти відповіді на питання: як попередити кібератаку або кібершахрайство, ефективно захистити приватні дані, розібратися у функціонуванні безкоштовних сервісів Google тощо. Після перегляду серії пропонують пройти невелике тестування – для кращого засвоєння теми, а потім отримати сертифікат, що підтверджує здобуті навички та може допомогти під час працевлаштування або бути зараховано як підвищення кваліфікації.

Перевага: на порталі за 90 хвилин можна перевірити рівень цифрової грамотності та отримати відповідне документальне підтвердження.

2. Prometheus (<https://prometheus.org.ua/>) – одна з найбільших платформ відкритих онлайн-курсів в країні. Викладачі з України та світу допомагають отримати новітні навички у будь-якій сфері.

За сім років у сфері освіти платформа назбирала більш як 250 курсів на різноманітні теми: побудова бізнесу, дизайн, журналістика, програмування, англійська, місцеве самоврядування, освіта та інші. Передбачено можливість отримати сертифікати.

Перевага: мобільний додаток зручний для навчання, оскільки лекції та завдання постійно доступні.

3. Освітній хаб EduHub (<https://eduhub.in.ua/>) – простір для вдосконалення та реалізації навичок від освітньої агенції Київської міської державної адміністрації, що дозволить підвищити рівень конкурентоспроможності на ринку праці.

Безкоштовно зануритесь у теми: управління, екології, маркетингу, ораторського мистецтва та ще багато інших.

Навчання проходить за змішаною моделлю – онлайн-курси та практичні тренінги. Після успішного закінчення курсів – сертифікат.

Перевага: SCORM-курси – інноваційний формат навчання, який є цікавою історією (сторітелінг), захопливим квестом (гейміфікація), корисним і практичним матеріалом, що засвоюється, інтерактивними тестами, що вбудовані в SCORM-уроки.

4. ВУМ online (Відкритий Університет Майдану <https://vumonline.ua/>) – всеукраїнський рух громадянської освіти, що виник під час подій на Майдані у 2013 році, аби сприяти розвитку громадянського суспільства в Україні.

Платформа має 80 курсів від провідних викладачів бізнес-шкіл, громадського сектору, практиків з бізнесу та соціальної сфери, видала більш як 67 тис. сертифікатів. Її слухачі проходять модуль курсу (відеолекція, завдання, тестування), тривалість навчання визначає викладач.

Теми курсів різноманітні: від відповідального батьківства до побудови репутації та управління репутаційними ризиками.

Перевага: Курс «Школа свідомого громадянина» – навчальна програма для громадян, які хочуть змінити свої громади. Її учасники набувають знання з питань створення соціальних проєктів, побудови комунікацій з місцевою владою тощо.

5. EdEra (Educational Era <https://ed-era.com/>) – студія онлайн-освіти, що розміщує уроки та курси на різні теми (медіаграмотність, гендерно орієнтоване врядування, як стати підприємцем тощо), створює спецпроєкти, інтерактивні підручники.

Принцип навчання не відрізняється від інших порталів: відео-лекції, завдання, перевірка знань, іспит, сертифікат.

Перевага: команда студії веде освітній блог, у якому щотижня інформує про освітні тенденції, робить огляди міжнародних конференцій, наукових статей та іноземних онлайн-платформ.

6. WiseCow (<https://wisecow.com.ua/>) – креативний відеолекторій, що має дев'ять розділів: мистецтво, журналістика, література, музика, кіно, театр, історія, мода та соціум, «Міста» – карта соціальних ініціатив України та афіша подій. У кожному з них – курси, що вміщують відео та додаткові матеріали.

Перевага: усі розділи мають курс «100 років за 100 хвилин», де на кожне десятиліття відведено 10-хвилинне відео.

7. Impactorium (<https://impactorium.org/uk/>) – платформа онлайн-освіти зі сталого розвитку, містить короткі майстер-класи, тренінги, семінари.

На порталі є п'ять курсів: «Компетенції викладачів 4.0», «Фінансова грамотність», «Нефінансова звітність», «Skills Lab: успішна кар'єра» та «Корпоративна соціальна відповідальність».

Алгоритм отримання знань: вибір лекції, завдання, перевірка знань, іспит, сертифікат за курс/майстер-клас або ж диплом за певний набір курсів.

Перевага: трансляція конференцій та форумів щодо Цілей сталого розвитку та Корпоративної соціальної відповідальності.

Важливо пам'ятати, що розвиток цифрової компетентності викладача є безперервним процесом, і вона повинна удосконалюватись разом із змінами в сфері технологій та освіти.

Варто виокремити також цифрові ресурси, що не є освітніми онлайн-платформами, але їх потенціал можна використовувати для розвитку цифрової компетентності, а саме:

8. Instagram (<https://www.instagram.com/>) і Facebook (<https://www.facebook.com/>) можуть бути корисними інструментами для удосконалення цифрової компетентності, особливо в контексті спілкування, спільного навчання та обміну досвідом з іншими викладачами. Наведемо деякі способи, як ви можете використовувати вказані соціальні мережі:

– Спільноти та групи: У Facebook існують групи та спільноти, призначені спеціально для спілкування та обміну досвідом. Приєднавшись до таких груп, ви можете знайти колег, які зацікавлені в питаннях відповідно до вашої проблематики дослідження, та проводити обговорення нових ідей, ресурсів та методів навчання. Ви можете задавати питання, викладати свої думки та отримувати корисні поради від інших учасників спільноти.

– Відеоуроки та інфографіка: Instagram та Facebook дають можливість створювати відеоуроки, короткі відеозаписи або інфографіку, що дозволяють вам візуалізувати та поділитися знаннями з вашої галузі. Ви можете створювати короткі навчальні відеоролики, що відображають процеси, концепти або демонструють практичні навички. Використовуйте хештеги, щоб залучити більше викладачів та здобувачів, зацікавлених у вашому вміні.

– Спільні проекти та колаборація: Використання соціальних мереж дозволяє вам співпрацювати з колегами над спільними проектами. Ви можете створювати спільні групи або сторінки для обміну ідеями, створення навчальних матеріалів та підготовки проектів. Це може бути корисним для створення мережі підтримки та спільної роботи з іншими викладачами.

– Поширення ресурсів та корисних посилань: Ви можете використовувати соціальні мережі, щоб ділитися корисними ресурсами, посиланнями на статті, вебінари, онлайн-курси або педагогічні інструменти. Ваші пости можуть стати цінним джерелом інформації для інших викладачів, які шукають нові методи, технології та інновації у своїй роботі.

9. Гаджет. Це можуть бути смартфони, планшети, ноутбуки, плеєри, смарт-годинники, навушники та багато іншого.

Хоча гаджети можуть бути використані для навчання, сам термін «гаджет» не вказує безпосередньо на платформу для навчання. Зазвичай платформи для навчання – це програмне забезпечення або онлайн-ресурси, що спеціально розроблені для навчання та освіти. Існує безліч мобільних додатків та програмного забезпечення для навчання, що можуть бути встановлені на

гаджети. Наприклад, існують мобільні додатки для вивчення мов, математики, наукових предметів, розвитку мозку та багато іншого. Отже, гаджети можуть бути використані як платформи для навчання.

10. Онлайн-заняття зі здобувачами. Це інтерактивні навчальні сесії, що проводяться в режимі реального часу. Вони можуть бути спрямовані на покращення конкретних цифрових навичок або введення в нові технології, адже на заняттях ми постійно намагаємося використати цікаві онлайн-інструменти. Здобувачі взаємодіють з викладачем.

Хоча онлайн-платформи для розвитку цифрової компетентності мають свої переваги, вони також можуть мати деякі негативні аспекти. Наведемо кілька поширених негативних коментарів про такі платформи:

1. Відсутність особистого контакту. Оскільки навчання відбувається в онлайн-середовищі, відсутність особистого контакту з викладачем та іншими учасниками може вплинути на якість навчання. Деяким людям важко зосередитись та мотивуватись без фізичної присутності викладача та співучасників.

2. Відсутність нагляду та менторства. Навчання в онлайн-середовищі може бути викликом для тих, хто потребує структурованого нагляду та менторства. Без особистого взаємодії з викладачем може виникати відчуття втрати підтримки та недостатньої якості фідбеку.

3. Велика кількість інформації. Онлайн-платформи можуть надати велику кількість матеріалів і ресурсів, що може бути великим навантаженням для деяких слухачів. Відсутність структури та орієнтації може призвести до збентеження та втрати інтересу.

4. Низька мотивація та самодисципліна. Навчання в онлайн-форматі вимагає високої самодисципліни та мотивації з боку слухача. Багатьом людям складно забезпечити постійну самодисципліну та регулярність у навчанні без зовнішнього тиску або структури.

5. Відсутність фізичного досвіду та практичних навичок. Деякі навички складно сформувати та розвинути, особливо в областях, що потребують фізичного взаємодії.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Оскільки технологічний прогрес продовжує швидко змінювати сучасний світ, важливість розвитку цифрової компетентності у викладачів стає критичною для забезпечення конкурентоспроможності закладів вищої освіти України на міжнародному рівні. Онлайн-платформи стають ефективними інструментами для розвитку цифрової компетентності викладачів, що в свою чергу сприятиме покращенню загальної якості освіти та підготовки майбутніх фахівців.

Перспективним вважаємо подальше дослідження проблеми розвитку цифрової компетентності викладачів сучасних закладів вищої освіти в залежності від напрямів професійної та наукової діяльності.

ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА

Бехта, І. & Ковалевська, Т. (2022). Цифрова компетенція освітян в умовах невідкладної цифровізації освіти. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*, 14(82), 109-112. Вилучено з <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3587>

Мирошниченко, О. (2020). Зміст і структура цифрової компетентності майбутніх педагогів закладів вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 70, Т. 3, 119-123. Вилучено з <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/11815>

Петрова, Л.Г. (ред.) (2021). *Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти*. Суми: Мрія. Вилучено з http://ir.soippo.edu.ua/bitstream/123456789/215/1/Petrova_Development_Of_Information_And_Digital_Compotence.pdf

Самко, А.М. (2021). Цифрова компетентність педагогічного персоналу в системі післядипломної педагогічної освіти. *Освітня аналітика України*, 2(13), 33-43. Вилучено з https://lib.iitta.gov.ua/726326/1/3_%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%9C.pdf

Юрків, Я.І. (2022). Інформаційно-цифрова компетентність викладача в умовах освітнього процесу online. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 3(351), 385–394. Вилучено з [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2022-3\(351\)-385-394](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2022-3(351)-385-394)

Яковенко, І. (2022, 24 січня). *7 безкоштовних онлайн-платформ для самоосвіти*. Укрінформ. Вилучено з <https://www.ukrinform.ua/rubric-yakisnezhyttia/3387961-7-bezkostovnih-onlajnplatform-dla-samoosviti.html>

REFERENCES

Bekhta, I. & Kovalevs'ka, T. (2022). Tsyfrova kompetentsiya osvityan v umovakh nevidkladnoyi tsyfrovizatsiyi osvity [Digital competence of educators in the context of urgent education digitalisation]. *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu «Ostroz'ka akademiya»: Seriya «Filolohiya»*, 14(82), 109-112. Retrieved from <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3587> [in Ukrainian].

Myroshnychenko, O. (2020). Zmist i struktura tsyfrovoyi kompetentnosti maybutnikh pedahohiv zakladiv vyshchoyi osvity [Content and structure of digital competence of future teachers of higher education institutions]. *Pedahohika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchiy i zahal'noosvitniy shkolakh*, 70, Т. 3, 119-123. Retrieved from <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/11815> [in Ukrainian].

Petrova, L.H. (red.) (2021). *Rozvytok informatsiyno-tsyfrovoyi kompetentnosti pedahohichnykh pratsivnykiv v umovakh pislyadyplomnoyi osvity* [Development of information and digital competence of teachers in postgraduate education]. Sumy: Mriya. Retrieved from http://ir.soippo.edu.ua/bitstream/123456789/215/1/Petrova_Development_Of_Information_And_Digital_Compotence.pdf [in Ukrainian].

Samko, A.M. (2021). Tsyfrova kompetentnist' pedahohichnoho personalu v systemi pislyadyplomnoyi pedahohichnoyi osvity [Digital competence of teaching staff in the system of postgraduate pedagogical education]. *Osvitnya analityka Ukrayiny*, 2(13), 33-43. Retrieved from https://lib.iitta.gov.ua/726326/1/3_%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%9C.pdf [in Ukrainian].

Yurkiv, Ya.I. (2022). Informatsiyno-tsyfrova kompetentnist' vykladacha v umovakh osvitn'oho protsesu online [Information and digital competence of the teacher in the online educational process]. *Visnyk Luhans'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky*, 3(351), 385–394. Retrieved from

[https://doi.org/10.12958/2227-2844-2022-3\(351\)-385-394](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2022-3(351)-385-394) [in Ukrainian].

Yakovenko, I. (2022, 24 sichnya). *7 bezkoshtovnykh onlayn-platform dlya samoosvity* [7 free online platforms for self-education]. Ukrinform. Retrieved from <https://www.ukrinform.ua/rubric-yakisne-zhyttia/3387961-7-bezkostovnih-onlajnplatform-dla-samoosviti.html> [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано аспекти проблеми розвитку цифрової компетентності викладачів закладів вищої освіти. Зазначено, що онлайн-платформи для розвитку цифрової компетентності відповідають потребам українських викладачів у вдосконаленні власних навичок з використання цифрових інструментів в освітньому процесі. Звертається увага на те, що відповідні навички дозволять викладачам ефективніше використовувати цифрові інструменти для забезпечення більш інтерактивного та змістовного навчання здобувачів. Наведено аналіз останніх досліджень з питань розвитку цифрової компетентності педагогів. Визначено основні переваги освітніх онлайн-платформи як важливих ресурсів для навчання та розвитку навичок викладачів, необхідних у цифровому світі. Детально охарактеризовано та вказано переваги кожної з семи українських онлайн-платформ, що надають можливості розвитку цифрової компетентності, а саме: Дія. Цифрова освіта (на порталі можна перевірити рівень цифрової грамотності та отримати відповідне документальне підтвердження), Prometheus (мобільний додаток зручний для навчання, лекції та завдання постійно доступні), Освітній хаб EduHub (SCORM-курси – інноваційний формат навчання), ВУМ online (курс «Школа свідомого громадянина»), EdEra (наявний освітній блог, у якому щотижня публікується інформація щодо освітніх тенденцій та заходів), WiseCow (усі розділи мають курс «100 років за 100 хвилин», де на кожне десятиліття відведено 10-хвилинне відео), Impractorium (трансляція конференцій та форумів). Також представлено характеристику трьох цифрових ресурсів, що не є освітніми за своїм змістом, проте їх потенціал можна використовувати для розвитку цифрової компетентності викладачів: Instagram та Facebook (спільноти та групи для спілкування та обміну досвідом, відеоуроки та інфографіка, спільні проєкти та колаборація, поширення ресурсів та корисних посилань), гаджет (встановлені мобільні додатки та програмне забезпечення для навчання), онлайн-заняття зі здобувачами (використання нових технологій та онлайн-інструментів. Зроблено висновки про те, що онлайн-платформи стають ефективними інструментами для розвитку цифрової компетентності викладачів, що в свою чергу сприятиме покращенню загальної якості освіти та підготовки майбутніх фахівців. Окреслено перспективи подальших досліджень означеної проблеми.

Ключові слова: викладач, цифрова компетентність, онлайн-платформа, цифрові інструменти, соціальна мережа, гаджет, навчання, освіта.